

Abonamentul

Pentru monarhie:

Pe an 6 fl., $\frac{1}{2}$ an 3 fl., $\frac{1}{4}$ an 1 fl. 50 cr.

Pentru străinătate:

Pe 1 an 18 frcs., $\frac{1}{2}$ an 9 frcs., $\frac{1}{4}$ an 4 frcs. 50 cm.

Fóea apare în fie care Sâmbătă.

Unirea

Fóe bisericescă-politică.

Insertiuni

Un şir garmond:
o dată 7 cr., a doua órá 6 cr., a treia órá 5 cr.,
şi de fiesce care publicatiune timbru de 30 cr.

Tot ce privesce fóea, să se adreseze la redacţiunea şi Administraţiunea Unirii în Blaş.

Anul IX.

Blaş 28 Ianuariu 1899.

Numérul 4.

La situaţia bisericii noastre.

I.

„Suspînul“ către Archiereii Provinţei noastre mitropolitane publicat nu de mult în colónele foii noastre, este o dovadă eclatantă, că minţile şi inimile clerului şi poporului credincios sînt preocupate, sînt îngrijorate de viitorul bisericii noastre în faţa primejdiilor, cari în felurite forme ameninţă autonomia şi esistenţa ei.

Tot aşa de îngrijoraţi sîntem inşi-şi noi, cari avem datorinţa a apăra interesele şi drepturile bisericii în colónele „Unirii“.

Dar ori cât de mari ar fi primejdiile, ori cât de puternici duşmanii, avem convingerea, că bunul Dumnezeu ne va ajuta, să înfruntăm cu bărbăţie tóte atacurile, să parăm tóte loviturile, şi să trecem prin tóte primejdiile învingători.

Multe au fost loviturile date bisericii românesce şi în trecut, şi totuşi părinţii, moşii şi strămoşii nostri, între împrejurări cu mult mai grele, nu s'au lăsat a fi înfrânţi, nu s'au lăsat a fi zdrobiţi, nu s'au lăsat a fi nimicîţi, ci inspiraţi de credinţă vie, de iubire şi alipire către aşedămintele bisericesci, către limba şi datinile străbune, au pus umăr la umăr pentru a mântui biserica şi prin biserică a-şi dobîndi nu numai mântuirea sufletelor, ci a-şi asigura şi esistenţa naţională românescă.

Sub principiul aşa numiţi naţionali ai Transilvaniei calvinismul era pe aci să înghiţă biserica românescă şi prin acésta să contopescă şi naţiunea română în naţiunea magiară. Vechile episcopii românesce au fost cassate. Mănăstirile desfiinţate. Ținuturi întregi, ca al Haţegului şi Făgăraşului, scóse de sub jurisdicţiunea mitropolitului Bělgradului, mitropolitul însu-şi ori depus, ori umilit, ori batjocorit, ori bătut şi schingiuit, şi făcut pribeag în vechia sa Mitropolie. Independenţa lui nimicîată, căci era numai un fel de vicar al superintendentului calvinesc, care se intitula „Episcop al Valachilor,“ şi se lăsa a fi purtat în lectică de protopopii românilor în sinódele bisericii românesce. Credinţa pângărită. Cărţile bisericesci viţiate. Bisericele răpîte. Aşedămintele bisericesci străvechi cassate şi înlocuite cu altele după firea şi principiile calvinismului. Poporul împins spre eresie chiar şi cu ameninţarea de a-şi perde averea moştenită de la părinţi sau câştigată cu muncă cinstită.

Dacă astăzi *suspînăm* numai în vederea réului, ce ne ameninţă, dar nu a cădút încă cu putere asupra capetelor noastre, ne putem inchipui, cum vor fi suspinat strămoşii nostri înainte cu 200 de ani! Suspinele lor au străbătut cerurile, cari milostivindu-se de o biserică umilită, dejosită, înfrântă şi aproape zdrobită, au trimis asupra ei o raţă de lumină, ca să pótă afla calea mântuirii.

Şi au aflat-o în sfînta Unire cu biserica Romei!

Prin unire spre cultură, prin cultură spre libertate! Éta devisa strămoşilor nostri.

Multe din speranţele lor legate de sfînta unire nu s'au implinit, pentru că cei de la putere aveau interes să ţină biserica noastră încă tot în sclăvie, de şi în formă deosebită de cea de mai înainte. Pentru acea vechia mitropolie mult timp n'a fost reînfiinţată. Episcopii mult timp au trebuit să sufere lângă sine un teolog, străin după neam şi rit de némul şi biserica noastră, de şi după dreptul general, după bulla înfiinţării diecesei Făgăraşului, şi după pregătirea teologică a sucesorilor lui Atanasiu, nimeni nu era îndreptăţit, să pună biserica noastră sub tutoratul teologului. Din un fel de patronat politic al arhiepiscopului latin din Strigon duşmanii au făurit pe încetul o jurisdicţiune ecclesiastică asupra bisericii noastre. Cu un cuvînt, fel de fel de cătuşi s'au făurit pentru a impedecea întărirea bisericii şi emanciparea poporului.

Jertfe multe au trebuit să aducă înaintaşii nostri, ca să frângă aceste nouă cătuşi. Inocenţiu Micu este silit, să suspine amar în exiliu asupra suferinţelor bisericii şi poporului său şi să moră numai după ce a vedut sfărîmându-se ca un vas de lut măręta operă întreprinsă pentru drepturile bisericii şi libertatea poporului împilat. Grigorie Maior a trebuit să se scobóre de pe

Feuilleton.

Grădina de legumi.

Disertaţiune populară, rostită de Ioan F. Negruti, la adunarea generală a despărţimintului XI (Blaş) al „Asociaţiunii“, ținută la 31 Iulie 1898 în Veza.

Onorabilă adunare generală!

Iubiţi plugari!

„Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român“, din care şi despărţimintul nostru XI formeză o parte înţregitoare, pe lângă cultura generală a poporului român, mai are de scop şi înaintarea lui materială, ținînd prin acésta a îmbunătăţi sórtea şi usura iraiul ţeranului român.

Avînd şi eu aceste înaintea ochilor mi-am pus în gând, că de câte ori numai voi ave prilej, tot de una să țin câte o vorbire populară. Îmi implinesc cu multă bucurie acésta făgăduinţă, şi am încredinţarea, că vorbele mele nu vor resuna în pustiū; ci ele vor servi ca îndrumare şi învăţatură ţeranilor şi ţerancelor române din tótă ţara.

De astă dată, iubiţi plugari! — vă voi vorbi despre *grădina de legumi*: şi a nume mai întâiu vă voi arăta cum şi pentru ce trebuie să lucrăm grădina de legumi; apoi vă voi spune, ce fel de legumi cu deosebire trebuie să puneţi în grădinile vóstre; şi în urmă vă voi da poveţe şi învăţatură, cum trebuie să semnăm, lucrăm şi îngrijim tóte acele legumi, cum sînt: curechiul, cépa, morcovii, petringei, fasolea, aiul ş. a., de cari nu se pótă lipsi nici cel din urmă plugar.

I.

Folosul grădinii.

Prin nimic nu se reogîndeză aşa de bine şi curat inima omului bun, harnic şi iubitor de curăţenie, ca şi prin încunjurarea locuinţii sale cu o grădină cu flori, cu o grădină de legumi, prin pomi, ce-i planteză în grădina sa.

Aci, la umbra răcoritoare a pomilor, în mirosul plăcut al florilor, minunându-ne şi desfătându-ne în frumşeta naturii, — aflăm petrecerea cea mai plăcută şi repausul cel mai dulce în dumineci şi sêrbători, în timpul fără de lucru.

Încă din cea mai adîncă vechime, ómenii cu simţ pentru ceea ce e bun şi frumos,

şi încunjurau casele lor cu grădini pline de farmec. Romanii, străbunii nostri, şi Grecii, cari erau celea mai învăţate popóre în vechime, se întreceau întru îngrijirea şi înfrumşetarea grădinilor sale. Semiramida, regina Asiriei, avea o grădină de tótă frumşeta.

Putem aşa dar zice, că după cum au înaintat ómenii în învăţatură şi cultură, aşa a înaintat şi grădinăritul. Paralel cu dezvoltarea simţului moral şi estetic înainteză pas de pas şi grădinăritul, începînd cu forma cea mai simplă până la parcul cel mai pompos, care influenţeză atât de binefăcător asupra simţurilor noastre.

Dar din grădină putem noi face nu numai un loc plăcut, ci dacă o lucrăm cum se cuvine, ea ne pótă aduce şi alte multe folóse. Cu alte cuvinte, dacă în grădina noastră pe lângă flori, vom semăna legumi şi vom planta pomi, atunci am împreunat frumosul cu câştigul.

Despre o ast fel de grădină vreū, să vă vorbesc şi eu acum. Da, toţi preoţii, toţi învăţătorii, toţi cărturarii şi plugarii români, trebuie să aibă câte o ast fel de grădină, în carea să producă pómele şi legumile de lipsă la o casă; ér cei ce pot, cei ce locuiesc aproape

tronul episcopesc ilustrat de nișintele lui nobile, cari aveau în vedere stingerea urii orbe dintre fiil aceluia și popor și unirea tuturor într'un corp puternic însufletit de idealuri naționale, și să se retragă până la moarte într'o chiliuță umilită și întunecată din mănăstirea Bělgradului. Dar acestea și alte nenumărate jertfe, reclamațiunile neîntrerupte ale clerului luminat și ale poporului credincios, și forța evenimentelor au ușurat cel puțin în parte sôrtea bisericii noastre atunci, când s'a reactivat vechia Mitropolie de Alba Iulie, când s'au înființat două episcopii nouă, și toate patru diecesele s'au încheșat într'un corp, într'o provincă mitropolitană neatârnatore de nici una dintre bisericile din patrie și supusă numai centrului de unitate catolică, sfântului Scaun Apostolic al Romei.

Am zis, că numai în parte s'a ușurat sôrtea bisericii noastre prin reactivarea vechei Mitropolii, căci politica pururea lacomă după drepturile altora, nu a lăsat, ca opera această măreță să se termineze. Completarea scaunelor episcopesci sufragane în cas de vacanță nu s'a regulat pe cum se promisese la început, nici după principiile dreptului răsăritean, nici după alte principii canonice, și ast fel avem un Mitropolit ales de cler, și episcopi numiți la propunerea unui guvern neprielinos, cea ce face câte o dată imposibilă lucrarea armonică a capilor bisericesci și desfășurarea acelei acțiuni energice și unitare, care se impune ca o necesitate în fața situațiunilor grave. Două dintre episcopii noastre n'au fost înzestrate cu bunuri nemisicătore și cu instituțiunile neapărat de lipsă la consolidarea și înflorirea lor, și ast fel fiind avisate pururea la grația și bunăvoința unui guvern mai tot de una dușmănos, arhieriei lor și fruntașii clerului sint determinați în acțiunile lor când de

speranțele smăgitoare, ce le deșteptă violența, când de presiunea ce o exercită rătăcirea ocărmuirii. Glasul clerului și poporului, care de repetite ori și cu ocaziunile cele mai solemne l-am auzit reclamând înființarea unui organism autonom separat pentru provincă noastră mitropolitană, n'a aflat răsuneț în cercurile politice, căre nici măcar convocarea unui congres provincial nu au permis-o. Ast fel nu ne putem întări de ajuns în lăuntru, nici nu ne putem impune cu destulă auctoritate în afară.

Cu toate acestea Mitropolia noastră, așa cum a fost reactivată, este un ghimpe în ochii politici actuale de stat și a celor ce o servesc cu un șovinism fără margini. Sub pretextul înființării autonomiei catolice, a regulării congruei și a decretării limbii magiare de limbă liturgică, voesc să ne arunce într'o nouă sclăvie cu atât mai periculoasă, că ea se acopere cu hațna formelor legale și constituționale. Dar despre acestea în numerii viitorii.

Protestantismul în decadență. — Ramul, care se desbină de trunchiul, se uscă și piere; așa stă lucrul și cu sectele, cari s'au rupt de cătră corpul bisericii lui Isus Christos, care nu mai una este. Esemple ne sint nu numai numărăsele secte din secolul trecut, pe cari numai după nume le mai cunoșcem, ci și desolarea, carea se vede azi preste tot în biserică schismatică și la sectele protestante. În Germania, unde protestanții constituiesc majoritatea preponderantă a populațiunii, și biserică lor e așa zicend biserică de stat, Landeskirche—protestantismul e în decadență, și mulți din membrii clerului protestant nu mai au nici o religiune pozitivă.

Nicăiri nu e așa evidentă disolațiunea bisericii protestante ca în Anglia. De și anglicanismul e proclamat ca religiune de stat, dispune de averi colosale și e sprijinit de puterea statului, totuși pe fie care an mil de

anglicani trec la catolicism. Secta protestantă a Ritualistilor, cari voesc a introduce diverse ceremonii și rituri simbolice asemenea celor din biserică catolică, creșce pe zi ce merge, în cât episcopatul anglican se înfioră de această creșcere. Episcopul anglican de Wineschester, cum cetim în „Vaterland“, în ultima sa visitațiune canonică a constatat următorul progres al „invasiunii catolice“: în 30 de biserică se folosesc ornate liturgice, în 3 se tămieză, în 20 se folosesc oștia (azima), în 30 se amestecă vinul cu apă la cultul divin, în 200 se întâmplă cuminecare săptăminală, în 109 servitiu divin zilnic și în 10 biserică cuminecare zilnică. În toate aceste vęd episcopii anglicani o abatere de la instituțiunile bisericii lor și o înclinare spre catolicism. Ei vęd pericolul, ce le amenință biserică din partea așa numitei „invasiunii catolice“ după cum cualifică ei Ritualismul, cu toate acestea nu sint în stare a-l preveni.

Biserică anglicană trebuie să se stingă și apună, căci nu este în ea spirit de viață religioasă. Ea e considerată ca o simplă instituțiune de stat, în care clerului i-se denegă până și puterea de a predica. Așa nu de mult arhiepiscopul (anglican) de Canterbury și „primatule a totă Anglia“ cu ocaziunea visitațiunii canonice a predicat despre ființa de față a Domnului Christos în sf. Eucharistie, despre efectele cuminecării și alte adevăruri religioase. Predicarea această a provocat un adevărat orcan asupra numitului primat. Șeful liberalilor Sir William Harcourt impută arhiepiscopului, că și-o arogat un drept, ce nu-i compete, de ore ce de la reformațiune în cöce nu numai puterea de a învăța, ci și cea disciplinară a trecut întrégă la regele și la parlament. Chiar și episcopii anglicani s'au grăbit a declara, că enunțările arhiepiscopului de Canterbury nu au nici o putere obligătore.

Bisericile protestante de bunăvoie s'au făcut selave statelor. Selavia această trebuie să o sufere ministrii acelor biserici, dacă conteză și pe viitor la ajutor din partea statului. Ca instituțiunii de stat sint și ele supuse diverselor fluctuațiunii politice și unele

de orașe, aceia pot face chiar și bani, din cari să-și acopere barem în parte lipsele casei.

Pe satele noastre fie care casă își are grădina sa mai mare sau mai mică. Durere numai, că mulți dintre sătenii le lasă pustii, în loc de a sēmăna în ele legumi, fără de cari nu pöte fi nici casa cea mai sëracă. Său, nu lipsa de legumi e cauza, pentru care chiar și plugarii mai cu bună stare, încă sint siliți a dese ori a mânca pâne, mălai și mămăligă gölă, sau o fertură fără de nici un gust și fără de nici o putere nutritore? — Său în casul cel mai bun sint siliți, să cumpere cu bani scumpi și lucrurile acelea, pe cari și dînșii le-ar putea ave cu multă ușurință în grădinile lor?

N'ar fi ore cu mult mai bine, ca și plugarii nostri să urmeze pilda țeranilor sași și de alt neam, — adecă, să nu razime numai în bucate, în grău și encuruz, ci să se cuprindă și cu grădinăritul și pomăritul, adunând atâtea pöme și legumi, în cât săi pötă și vinde? Atunci apoi n'ar fi siliți plugarii nostri, ca să-și acopere toate lipsele casei din bucate și er numai din bucate. Er țeranca română n'ar mai fi silită, să alerge cu ouă și pui în șurtă până la jupăneșă din sat după câte va cepe, frunze de petringei, sau castraveți murați ș. a. Său döră jupăneșă, carea numai de ieri alaltăieri e venită în sat e mai bună la mână ca femeea română, care îndeplinesc lucruri cu mult mai grele, ca și săpatul și plivitul unei grădini de legumi?

Ei bine! Îmi vor răspunde unii și alții, toate sint bune și frumoșe, câte ne spun Dta; dar uită, noi sintem așa de cuprinși cu lucrul câmpului, în cât nu ne mai rămâne timp să ne punem în grădină legumi și pomi.

Acestea înse sint numai vorbe göte; de ore ce fie căruși plugar, de ar avea o moșie cât de frumoasă, totuși îi mai rămâne timp destul și pentru lucrarea grădini sale. Pentru că, pe cum vom vedé în dată, lucrurile câmpului nu se prea nimeresc de o dată cu celea ale grădini. Și pe lângă aceea, a fără de săpatul grădini, toate lucrurile, cum e sēmănatul, plivitul, răritul, udatul ș. a. se pot face cu nisce copii și copile, cari și așa umblă numai pustii pe uliți sau prin grădinile ömenilor.

Nime nu pöte zice așa dară, că n'a avut timp, să samene în grădina sa câte va straturii de sălată, cöpă, morcov, petrinjel, sau să pună câte va cuiburi de fasole ori crumpene ș. a. — Numai voe să fie, toate se pot.

Dar să mergem cu un pas înainte. Să vedem acum, cum trebuie să fie grădina noastră, cum trebuie să o lucrăm, pentru ca să ne desfăteze și tot o dată să ne aducă și folos?

II.

Însușirile grădini.

Însușirea de căpeteniă a unei grădini este, ca aceea să fie în apropierea locuinții noastre. Mai bine se pot împărți grădinile

öble; mai bune sint grădinile din fața sörelui sau celea ce se află înclinate în spre mază zi sau mază zi răsărit.

Dacă grădina noastră e mare, atunci putem cultiva mai multe soiuri de legumi și plănte. Alegem pentru fie care locul, care îi priesce mai bine. De cătră mază nopte și sfîntit (apus) trebuie să fie scutită de vînturi prin zidirile economice și prin arbori mari; er în spre mază zi și răsărit nu-i tertat, să punem pomi mari ori zidiri economice, pentru ca ast fel sörule să o ajungă totă ziua.

Pentru o casă sau familie e de ajuns o grădină de la 400 stîngini □ până la un jugăr. Dacă îi mai mare, nu strică. Mărimea și poziția grădini mai de multe ori nu atîrnă de la noi, și așa trebuie să ne mulțămim cu grădina, ce o avem.

Forma cea mai potrivită pentru o grădină este ceea în patru unghiuri, lungăreță; er locul cel mai bun este pămîntul cu pătură roditoră grösă, pămînt sfărmicios, în care legumile se pot mai bine nutri și desvolta. Legumilor preste tot le place pămîntul cel amestecat cu năsip, var și puțin lut.

Dacă pămîntul din grădina noastră ar fi nepotrivit pentru legumi, așa de pildă e lutos (cleios), sau e năsipos, și alt loc n'avem, atunci trebuie să-l amestecăm cu alt pămînt mai bun, cel cărăm din alt loc. Prin săpatul de tönna, prin întörccarea pămîntului (rigolare) încă putem îmbunătăți pătura roditoră.

secte mai de timpuriu, altele mai târziu trebuie să dispară, ca ori ce instituțiuni omenești. Pe când biserica catolică, care e zidită pe stlăcă și are în sine spirit de viață sustă și înflorește.

Raporturile bisericilor față cu statul la noi samănă cu cele din Anglia, în cât și aici protestanții au spriginit toate legile necreștinesci ale guvernului. Ei s'au pus în serviciul regimului pentru bani. E drept, că statul remunerază pe miniștrii bisericilor acatolice, dară își arogă atâtea drepturi asupra lor, în cât prin acesta înseși bisericile vin cu totul sub puterea statului, ajung sclave, ca și în Anglia. Statul din bani, cari îi contribuim noi cetățenii, e gata a regula și pentru preoții catolici congrua, cu prețul, pentru care întregesc venitele celor acatolici, sperăm înse, că episcopatul catolic va regula această cestiune, aperiând libertatea bisericilor.

„Mișcarea pentru limba liturgică magiară.” — Prim articolul nostru din numărul trecut a scos din sărite pe domni de la așa numitul comitet regnicolar al magiarilor greco-catolici, semn, că l-am atins, unde-l dore. Noi înse ne-am făcut datorința de publicisti, arătând pericolul, ce amenință biserica și naționalitatea noastră, dacă ar succeda, să se introducă limba liturgică magiară. Ilustritatea Sa d. Szabó Jenő, presidentul acestui comitet ca întâmpinare la articolul nostru publicat în foile magiare un comunicat, în care cu multă patimă și nervositate se descarcă asupra foilor noastre.

Comunicatul gema de neesacități și esagerări, poate că autorul lui a contat la împrejurarea, că majoritatea covârșitoare din cetitorii comunicatului nu cetesc făca noastră, și așa vor lua de bani buni tot, ce le co-

Er dacă pământul din grădina noastră ar fi prea apătos, atunci să facem șanțuri, canale (irigațiune), prin cari să se potă scurge apa întrecătoare.

În grădina avem lipsă de o fântână sau un pârâu, ca să putem uda leguma, când trebuința cere. Mai bună e apa de riu și de plou.

Mai de parte e de lipsă, ca fie care grădină să fie îngrădită bine, pentru ca ast fel să fim scutiți de ori ce pagubă, ce ni-ar pute causa omenii cei răi, galițele, vitele, iepurii ș. a.

Pe cum am mai amintit și mai sus, dacă numai se pote, atunci grădina noastră să ni-o facem în loc deschis, unde lumina soarelui se ajungă ziua întregă. Er de vinturile răci, cari vin de la mază nopte și apus, ne scutim și apărăm grădina așa, că în această parte aședăm șura, grajdul și cele alalte zidiri economice, sau plantăm nisece frăgari ori scăți, cari încă ne sint de folos în economie.

Îngrădirea grădinii o facem după puintă sau cu zid de piatră și cărămidă. sau cu pâlânt de scânduri. sau o închidem cu un gard de nuiele ș. a. Pe câmpia Ardélului își închid grădinile cu deosebire omenii mai sracl cu un gard de gunoiu, pământ sau trestie. Îngrăditura bună trebuie să aibă o înălțime de 2 metri; ceva mai bine de un stîngin vechiu. Pe lângă îngrăditura grădinii punem sau viță de vie, soiuri de mâncare, sau nisece perseci, cari rodesc bine sub adăpostul îngrădirii de zid și scânduri.

(Va urma.)

munică el. Dar mai probabil este, că acel autor nici nu a cetit „Unirea” și comunicatul și l-a formulat pe baza vre unui raport defectuos, ca să nu zicem tendențios. Și în cazul acesta s'a amăgit pe sine și duce în rătăcire și pe alții.

Alt cum articolul nostru a făcut agitațiunii pentru limba liturgică magiară un bun serviciu, în cât a dat ansă comitetului regnicolar, să o ridice din nou la suprafață. Și credem, că comunicatul și pentru aceea e concipiat în un stil așa de vehement, ca să ne provoce a ne mai ocupa de el. Fie, le vom face plăcerea această în numărul proximal foil.

Ajutor de stat pentru școlile medii. —

Nimic nu caracterizează așa bine bunăvoința, pe care guvernul o arată locuitorilor acestei țeri și dragostea imparțială către confesiuni, ca proiectul de budget al ministeriului de culte. În acesta, pentru ajutorarea școlilor medii reformate e preliminară suma de 366.400 fl. Pentru susținerea școlilor noastre nu se dă nimic, de și și noi locuim această țară, și și noi dăm banul și sângele nostru pentru întărirea și prosperarea ei. Și să nu se uite, că cu toate că ajutorul acesta ajunge respectabila cifră de aproape 400 mii fl, totuși guvernul nu-și rezervă și-și nici o ingerință în conducerea școlilor reformate, pe când față de a le noastre e cu totă atențiunea.

Idee sănătoasă. — Cu prilejul sărbătorilor din ast an „un ortodox” se plânge în „Foaia diecesană” că în biserică s'a putut observa o fumărie de nesuportat până la îndușală, așa că persoanele defectuoase au fost silite a părăsi bisericile. Și fumăria această nesănătoasă provine din untul de lemn necurat și luminile falsificate. Spre delăntarea acestui neajuns, face propunerea foarte potrivită, că adevă în biserică să nu se mai folosescă, de cât unt de lemn curat și lumină de ceară curată, și că în centrul diecesei să se facă depozite de unt de lemn și fabrică de lumină, de unde să se procure apoi pe sama bisericilor. Ideea această fiind foarte sănătoasă merită, să fie considerată de toți cei competenți.

O statistică interesantă. — În numărul ultim al „Foil diecesane” din Caransebeș se publică raportul, pe care protop. Andrei Ghidiu l-a prezentat sinodului protopresbiterial, referitor la protopresbiteratul Caransebeș. Am remarcat în acest raport următoarele date:

Preoții protopresbiteratului Caransebeșului, cari cu finea anului espirat dau numărul de 50, pe lângă studiile teologice mai au următoarea cualificațiune formală: cu 8 clase gimnasiale, maturitate și studii academice 1, cu 8 cl. gimn. și maturitate 1, cu 7 cl. gimn. 1, cu 6 cl. 1, cu 5 cl. 1, cu 4 cl. 14, cu 3 cl. 1, cu 2 cl. 1, cu 6 cl. civile 3, cu 4 cl. 7, cu 3 cl. 1, cu școala regimentală 3, cu școlile normale germane 14, cu școala poporală română 1, La olaltă 50.

A fără de această cualificațiune formală 11 preoți au mai făcut studiile pedagogice la diferite institute și în diferite timpuri.

Între personalul preoțesc din gremiul consistorial 4 sint cu 8 clase, maturitate și studii academice er 2 cu câte 4 clase gimnasiale.

Revistă bisericească.

Roma.

Zilele trecute s'au fost lătit érá-și scrii îngrijitoare despre starea sfintului Părinte. După cum se vestesc înse din Roma, Papa a părăsit patul și a primit delegațiunea, cari l-a prezentat spre binecuvintare cel doi miel, din lâna cărora se pregătesc paliele arhieresci.

Germania.

Ministrul cultelor din Germania a prezentat un proiect casei magnaților, cu privire la sărbătorirea Vinerii Patimilor. După proiectul acesta Vinerea Patimilor trebuie să fie ținută și din partea statului, pentru că atunci ne-a răscumpărat Mântuitorul cu mórtea sa de pe cruce. Proiectul îl motivează prin aceea, că ziua această e sărbătoare atât pentru catolici cât și pentru evanghelici.

Acestea se întâmplă în Prusia cea protestantă, er în catolica Ungarie, în regatul Mariei, și sărbătorile cele mai mari ar voi unii, ca să fie șterse.

Din Berlin se anunță, că adunarea imperiului a primit și în a doua cetire propunerea centrului catolic pentru ștergerea legii contra jesuiților.

Revistă politică.

Afaceri interne.

Condițiunile de împăcare, pe cari le a propus guvernul ca răspuns la nota pretensiunilor opoziției, au fost discutate în mai multe ședințe ținute din partea delegaților partidelor opoziționale. La finea discutiunilor contele Apponyi a prezentat un elaborat de 16 côle, pe care l-au primit delegații opoziției, în care espune părerile sale cu privire la condițiunile de pace propuse de guvern. Elaboratul contelui Apponyi a fost înaintat guvernului prin șefii dissidenților Szilágyi, Csáky și Andrassy. În ce privește cuprinsul elaboratului, grație secretului ce se observă, până acuma nu este cunoscut. Ce se pote sci din declarațiunile delegaților opoziției este, că prin răspunsul dat la condițiunile propuse de guvern, relațiunile nu s'au însăprit, nice pertractările de pace nu au încetat. Acuma se așteptă răspunsul guvernului. — Delegații pentru împăcure ai opoziției, în sfaturile ce le au ținut fie care cu partida sa, și-au dat sama despre activitatea dezvoltată până acum în cauza împăcării, ce luându-se spre sciință, au fost însărcinați și pe mai de parte cu pertractările.

Ceea ce a produs mare surprindere între politicianii magiari a fost călătoria neașteptată a lui Széll Kálmán la Viena, unde a fost chemat de Regele. Aci el Dumineca trecută a fost primit în audiență de Maestatea Sa Monarchul, cu care ocașiune l-a referit despre starea parlamentară. În ziua următoare baronul Bánffy încă a avut audiență. După ce Széll Kálmán ar voi, să facă pace cu opoziția sub ori care condițiune, pote nu fără

temeiū se vorbește în cercurile politice despre Széll ca despre viitorul ministru președinte al noului cabinet.

În cât e pentru parlament, el își continuă ședințele sale tot sub președința bătrânului Madarász. Deputații opoziționali fac diverse propuneri cerând pentru toate votisare nominală.

Austria.

Situația parlamentului imperial nu e mai favorabilă de cât situația parlamentară de din cōce de Laita. Ministrul președinte Thun a retras proiectul referitor la recruții de la ordinea zilii. Chiar și cu privire la pactul economic, nici prin minte nu-î trece de a aduce lege pe baza §-lui 14, ci contând la aceea, că partidul progresist german în momintele ultime ar repăși din stînga, în care se află și așa ar împedea obstrucția, ar dori ca pactul economic, să fie votat în plenul parlamentului. Dar speranța acēsta a contelui Thun nu e nutrită nici chiar în partidul guvernamental. Deputații acestui partid țin ca sigur, că în Ungaria se va face compromisul, și după aceea Reichsrathul va fi aminat. În cât e pentru punerea în praxă a pactului economic stabilit, acēsta se va întâmpla pe baza §-lui 14. Deputații Cehilor pretind, ca guvernul să le promită, că la cas când nu s'ar ajunge la nici o învoire cu deputații opoziționali, atunci cu o lege de caracter temporal, ce ar face-o guvernul pe baza §-lui 14, să le asigureze învingerile de până acuma în cestiunea limbii.

Germania.

Principele Georgiū Wilhelm, fiul cel mai mare al principelui de Cumberland, a declarat că el acuma se împacă și recunoște situația, carea s'a fost creat în urma războiului din 1866, după care țara lor Hanovera a fost anexată la Prusia. De aceea el și intră acum ca ofițer în armata prusiană și va ocupa tronul de Braunschweig. Acest fapt al principelui Georgiū Wilhelm este viu comentat în Hanovera.

În ședințele parlamentului prusian din urmă deputații centrului nu aprobază espulsările Danezilor din partea nordică a Schleswigului. Causa espulsării, zic deputații centrului, a fost, că părinții danezi își dau copii la școli daneze. La ce ei observă, că dacă lucrul merge așa, atunci azi mâne vor pute împedea și pe alți părinți, cari nu se țin de partidul guvernului, ca să nu-și dea copii la școlile, la cari voesc dînși. Ministrul de interne Recke răspunde, că peste puține zile va arăta adevărata stare a lucrurilor, și care este adevărata cauză a espulsărilor.

Spania.

La rugarea republicanului Salmeron și a altora, ministrul președinte Sagasta a promis, că în consiliul de miniștri cel mai de aproape va face propunerea, ca anarhiștii deținuți în prinsōrea din Montjuich să fie agrățiați.

Ministrul președinte Sagasta în zilele trecute a declarat publice, că Aguinaldo, capul rēsculațiilor din insulele Filipine, în schimb pentru eliberarea prinsonerilor spanioli pretinde, ca Spania să recunoască republica insulelor Filipine și să se alieze cu ele, pentru ca ast fel ele să nu fie anexate la Statele Unite. Tot el (Aguinaldo) a cerut și de la Scaunul Apostolic, ca să recunoască republica și să trimită un delegat apostolic, care să tracteze afacerile religioase.

Pe când trimișii lui Aguinaldo în Spania și la Vatican cer recunoșterea republicei, care se înființază, pe atunci indigenii rēsculați nu încetază cu persecuțiunile și omorurile Spaniolilor. Așa în zilele trecute au omorît pe guvernatorul spaniol și pe oficialii lui, pe când se întorceau de la biserică, ér cu muierile și copiii lor au fugit între munți, ducând cu sine și vre o cățel va prinsoneri.

Rusia.

Ministrul de externe Murawiev a îndreptat o nouă circulară către cabinetele puterilor. În acēsta spune ministrul președinte, că de și orizontul politic s'a mai întunecat din August în cōce, ma unele state continuă cu înarmările, totuși sperază, că intențiunea umanitară a Țarului nu va fi fără succes. În legătură cu acestea esortază puterile pentru pregătirea materialului, ce se va desbata în conferența de pace. Cu deosebire recomandă puterilor considerarea alor 10 puncte. Dintre acēstea cele mai însemnate sînt: 1. Că puterile să se nisuescă ca în decursul unui anumit timp nu numai să nu mai înmulțescă armata fie de pe uscat, fie de pe mare, ci din contră să cêrce tot posibilul de a o reduce. 2. Să se oprască importul de arme și de materii explosive mai perfecte de cum au fost până acum. 3. Să se pună margine abuzului de materii explosive, și să fie oprită aruncarea lor din balōne asupra inamicilor, cari s'ar afla de desupt. 4. Torpedinierile submarine să nu pōtă fi folosite în lupte. 5. Statele să promită că nu vor mai construi năi panțerate. 6. Să se alégă un juriu, și statele să promită că vor sta la judecata acestuia. 7. Conferința internațională de pace nu va atinge de loc relațiunile politice a nici unui stat, și nici nu se va ține în capitala vre unei puteri mari, pentru ca ast fel să fie de tot liberă.

Belgiū.

În zilele acestea și în Belgiū încă a fost crisă ministerială, carea înse s'a terminat în dată prin abzicerea ministrului președinte, a ministrului de finanțe, și a celui de industrie. Causa dimisionării, se zice, că ar fi fost diversitatea de păreri iscată între rege și ministrul președinte cu privire la reforma legii electorale. Președintele noului cabinet e Vanden Peereboom ministrul de război și al căilor ferate. În zilelele acestea regele va preda parlamentului un proiect de reformă a legii electorale, care să fie mai favorabil pentru liberali. Deputații so-

cialiști enunțară, că noul cabinet e mai mult un cabinet al regelui, de cât al majorității parlamentare.

Statele Unite.

Senatul din Washington a primit propunerile senatorului Caffery, după cari președintele republicii Mac-Kinley este rugat, ca să prezenteze în copie toate scrisorile privitoare la înființarea republicii a insulelor Filipine, pentru că acestea se pot considera de basă pentru ratificarea tractatului de pace.

Din cercurile competente se spune, că comisiunea ce se va esmite din partea Statelor Unite pentru insulele Filipine nu are putere esecutivă, ci va fi numai o corporațiune consiliativă, ér hotărârile aduse de comisiunea acēsta vor fi esecutate de admiralul Dewey pe mare și de generalul Otis pe uscat.

Corespondințe.

Arhidieceasă — la începutul anului.

De abia mai este un an și jumătate, până când se vor împlini două sute de ani de la evenimentul, care a avut o înfrurire atât de fericită asupra nēmului românesc nu numai de din cōce, ci și de din colo de Carpați.

Nu cred. Dle Redăctor, că va mai fi de trebuință, să înșir folōsele Unirii cu Roma, nici să reamintesc cetitorilor foii Dvōstre, cari au fost urmările acestui act însemnat? S'a discutat atât de mult faptul acesta chiar de adversarii nostri, cât azi fie care dintre noi nu pōte, de cât să binecuvinte memoria părinților nostri din acele vremi.

Aședămintele bisericii unite, instituttele ei de cultură și toate cele alalte instituțiuni sînt de a se mulțami unirii cu Roma, légănul nēmului românesc. Fără de acēstă unire de mult ne-am fi cufundat în abisul, ce sta deschis înaintea noastră, și atât bisericesc, cât și politicesc am fi dispărut cu totul în cele alalte națiuni conlocuitoare.

Biserica slavonă sau cea reformată de mult ar fi înghițit biserica romănescă, cum și națiunea stăpănitōre nēmul românesc. Vitalitatea poporului nostru n'ar fi fost de ajuns, să împedec acēstă amalgamisare, dacă conștiința originii și a naționalității, sentimentul acesta puternic, care resistă cu tărie tuturor atacurilor potrivnice, n'ar fi fost deșteptat în pepturile noastre.

E lung șirul acelor bărbați, cari au adus de la Roma acest foc sacru, care încetul pe încetul s'a lățit în toate părțile aprindēnd în inimă dorul sfînt de cultură și progres. Și focul acesta a fost așa de puternic, cât n'a ținut sēmă de nici o pedecă, de nici o fruntărie politică, a trecut preste înălțimile munților și s'a estins preste toate ținuturile, unde rēsună graiul dulce românesc.

Și étă azi după două sute de ani, cât de de parte am ajuns!

De și puțin am câștigat în privința politică, — căci încă și azi avem tot programul nemuritoriului episcop Inocențiu Klein, — program, pe care el l-a întărit cu esiliul său, cu mōrtea sa de parte de ai săi, —

totuși în privința culturală am progresat nespun de mult. Și n'am să revoc nici când această frază, căci am dreptate, multă dreptate am atunci, când susțin, că nespun de mult am progresat.

Cui nu sînt cunoscut bețele destul de grose, cari mereu și a dese cu multă răutate au fost puse în roțile progresului nostru?

Și cu toate acestea n'am poticnit! Am zdrobit tot felul de zăgazuri, ce ni s'au pus în cale, și ca un torent de munte am mers înainte, căci era vii în noi sentimentul originii noastre, era vii dorul de a ajunge pe cele alalte surori, de cari vitrejimea timpurilor așa de mult ne-a despărțit!

Cufundați înse în brațele slavonismului și încâtușați de dragostea grecilor bizantini, nici o dată, dar nici o dată n'am fi ajuns acolo, unde sf. Unire ne-a dus.

Și nici aci nu avem, să ne oprim. Vom merge mereu înainte, căci înaintea ochilor noștri va sta ca un far veclnic nestins: Roma.

Senză, Die Redactor, această mică abatere, dar nu puteam să înec în peptul meu sentimentul, care mă îndemna, să preamăresc fapta vrednicilor noștri înaintași. Și cum stăm noi în fața acestei aniversări? o așteptăm în tăcere și indiferență?

Nu-mi vine, să cred, de și n'am cetit a fară de articolul „Unirii” din an. tr. de căt o tendențioasă notiță în „Magyarország”.

Nu știu ce dispoziții au luat cei competenți, factorii cei mai chemați, cari ar trebui să fie în fruntea acestei mișcări, — am dori înse și noi, preoțimea de la sate, să scim câte ceva, ca și noi la rindul nostru, să contribuim la măreția acestei serbări, care va trebui să fie vrednică de numele: *Român și Unit.*

Și când o spun acesta, nu doresc petreceri sgomotoase, ci îmi aduc a minte de faptul, cum generosul mitrop. Vancea, și-a serbat jubileul său episcopesc: rugându-se și aducând mulțămită lui Dumnezeu pentru tot darul și ridicând mărețul Internat de fetițe.

Dumnezeu să fie cu noi!

Un preot.

Mulțămită publică.

Din incidentul aranjării unei sorțiri de obiecte în favorul Reuniunii femeilor române greco-catolice din Blaș, au binevoit a contribui:

(Continuare.)

Dsora *Elena Puian* din Lupu 2 fețe de perină brod., *Silvia Sabo* călindar brod., *Valeria Serbac* perină de ace, *Emilia Rațiu* termometru cu brod., *Ella Rössler* tinătoare de mangette, *Silvia Dreghici* tin. de perii, *Silvia Buda* tin. de ștergar, *Elena Chiorean* ștergar brod., *Eva Bogdan* tin. de jurnale, *Francisca Pop* tin. de batiste, *Sidonia Todescu* millicu, *Flóre Murșan* ștergar brod., *Lucreția Herlea* tin. de batiste, *Ana Opincar* ștergar brod., *Berta Velter* coperitoare de pome, *Iulia Șinca* tin. de mănui, *Carolina David* decor de lampă, *Gizella Dugaci* decor de lampă, *Maria Tămășan* decor de lampă, *Maria Colcer* tin. de ace, *Aurelia Serbac* tin. de bilete, *Susana Oâmpean* tin. de batiste, *Ersilia Jorgovan* batistă de măt. brod., *Olimpia Pop* tin. de batiste, *Ana Patachi* taviță sub lampă, *Zenovia Triff* taviță sub lampă, *Maria Ivan* tin. de epistole, *Leontina Pop* tin. de pepteni, *Lucreția Popa* șapcă de casă, *Irma Perian* tin. de jurnale, *Amalia Crișan* tin. de jurnale, *Paraschiva Vintilă* tin. de oro-

logiă. *Valeria Saturn* călindar brod., *Veturia Albini* tin. de chei, *Zelma Rössler* tin. de epistole, *Marieta Lado* 2 tablete, *Aurelia Moga* tin. de batiste, *Mariana Hagea* taviță sub lampă, *Emilia Urzică* taviță sub lampă, *Letiția Radu* tin. de mănui, *Marița Pop* tin. de batiste, *Maria Pinca* taviță sub lampă, *Viorica Poruțiu* tin. de pepteni, *Eva Jonuțiu* taviță sub lampă, *Emilia Aron* decor de perină de divan, *Victoria Onițiu* taviță sub lampă. Toate eleve în internatul de fetițe Vancean din Blaș. *Reuniunea de consum din Blaș* 1 oglindă pentru toilette.

(Va urma.)

Aurelia n. Solomon Dr **Ambrosiă Cheșan**
presidentă. secretar.

Colecta cruceriului.

Au încurs de la parochia
Gurghiu fl. 4—

Capitalul acestei colecte la finea an. 1898 a fost de fl. 2258. 41 cr. Câte școli nu ar mai fi trebuit să cêră ajutor de la străini, dacă colecta acesta s'ar fi continuat cu același zel ca în anul întâiu! Ceea ce s'a întrelăsat în trecut, se poate face pe viitor.

Noutăți.

Concurs pentru stațiunea docentală. La stațiunea docentală din Ormeniș, tractul Arieșului, neprovădută cu docente calificat prin acesta se eserie concurs cu termin de 15 Februar a. c. st. n. pe lângă următoarele emolumente: a) Ajutor de stat aplacidat din partea Înaltului Ministeriū r. de culte și instrucțiunea publică cu datul 7 Decembre 1898 Nr. 61769 = 150 fl. b) Din repartițiune pe poporul greco-catolic din Ormeniș = 150 fl. c) Cuartir liber în edificiul școlii. d) Grădină în estensiune de 400 org. □. Salariul de la popor de 150 fl. se primesce în 3 rate egali 1 Octobree, 1 Ianuariū, 1 April, ér ajutorul de stat după cum se va dispune de la locul competent.

Dar preainalt. Maestatea Sa a dăruit din cassetta Sa privată 100 fl. pentru terminarea bisericii din Ungurei.

De la Reuniunea învățătorilor gr. cat. La 13 Faur va apăre întâiu număr al organului acestei reuniuni. Fôea a păstrat tot vechiul titlu de „*Fôea scolastică*”, cu redactarea ei a fost încredințat din partea comitetului profesorul de preparandie *Ioan F. Negruțiu*.

Transformare. Vechia Reuniune din Blaș, *prima societate comercială la noi*, pe urma căreia s'a înființat toate cele alalte: la Făget, Sibiu, Bistrița etc., împotocolându-i-se noua firmă, s'a transformat în „*Consum societate comercială pe acții în Blaș*”. Dorim societății deplin succes.

Afacerea gimnasului de la Brașov. După cum comunică „*Drapeleul*” din Bucuresci, neînțelegerea ivită între gimnasiul din Brașov și guvernul României din cauza „rentei”, — se va finaliza cât mai curînd. Guvernul român ar fi adecă aplicat, să acorde bisericii Sf. Nicolae, susținătoare școlilor, în schimbul dominiilor, ce a avut în România, suma de aproape 450 mil fl.

Faptă vrednică de urmat. Comitetul despărț. XI Blaș al Asociațiunii, a luat hotărîrea, ca disertația prof. I. F. Negruțiu: *despre grădinile de legume*, — a cărei publicare se începe în „*foița*” de azi, — să fie reproducă în broșură și distribuită gratuit printre țărani și scuturii de carte din cercul său. După cât scim, acesta va fi a doua broșură, care se împarte în chipul acesta printre popor. Fapta acesta merită totă lauda și e vrednică să fie urmată și de alții. Prin ast fel de broșuri nu se deșteptă numai gustul de cetit, ci să împărtășesc și învățături folositoare, arătând țeranilor mijloace de a face bună stare.

Bibliotecă populară. Instituțiunea acesta, menită pentru cultura poporului, inițiată în mai multe locuri și la noi, a început să fie pusă în praxă în România, într'un mod care nu pôte de căt să umple de bucurie pe orî cine. Ministeriul cultelor a prevădut adecă în budgetul său suma de preste 100 mil fl. pentru înființarea de bibliotecă populară pe lângă școlile sătesci. Din suma acesta s'au înzestrat de o cam dată 320 bibliotecă. Între cărțile împărțite se numără: Poesiile lui Alexandri, Fabulele lui Alexandrescu, Mihail Vitezul de Bălcescu, Novelele lui Slavici, Legende românesce de Urechia, Scrisorile lui Ghica, Istoria Românilor de Xenopol, ș. a.

Nouă scriere de George Coșbu. Din însărcinarea guvernului României, compatriotul nostru, poetul Coșbu, a scris o istorie a rășboiului neatrînrării. După cum cetim în „*Timpul*” lucrarea e terminată, ea va fi tipărită în 10 mil esemplare și va purta titlul: „*Povestea unei corone de oțel*.” Nu ne îndoim, că și lucrarea acesta, ca și celea premergătoare, va fi vrednică de renumele poetului.

Reînarmorintarea lui Columb. După cedarea insulei Havanna, Spaniolii și-au ținut de datorință, să desgrôpe osemintele lui Columb, și să nu lase pe marele descoperitor, să dormă de parte de ai săi în pămînt străin. La 20 c. rămășițele pămîntesci a fost înarmorintate cu mare pompă în cripta catedralei din Sevilla.

Pentru Lucian Bolcaș. Spre a veni în ajutorul nouei jertfe a șovinismului necruțător, studentii din Bucuresci vor aranja un concert mare, la care vor concurge și câți va artiști francezi. Ér după cum cetim în ziarele de din colo, dl Bolcaș a fost invitat, să-și continue studiile la universitatea din Iași, unde i-se vor face toate înlesnirile.

Director gimnasial la Năsăud. După cum ne vestesce o telegramă din Năsăud, ministrul de culte a nimicit alegerea prof. Dr Paul Tanco și contra statutelor a numit ca director pe prof. *Ioan Gheșe*.

Proces de presă. „*Tribuna poporului*” de la Arad va avea la 22 Faur un nou proces de presă pentru articolul „*Țără fericită*”, publicat anul trecut, sub cuvînt, că prin acel articlu s'a ațîțat împotriva domnilor.

Vagone iluminate cu electricitate. În România se fac încercări pentru iluminarea vagonelor cu electricitate. Zilele acestea vor fi și puse în circulație câte va vagone de acest felii, și nu peste mult pe liniile principale, nu vor circula de căt vagone cu iluminare electrică.

Not deputat român. Zilele acestea a fost ales de deputat liberal în cercul Bogșel *Pachomiū Avramescu* protonotar comitatens în Lugos.

Mareorama, se chiamă cea mai nouă lucrare de artă, ce se va vedé la espositia din Paris de la 1900. Ea constă în aceea, că va face asupra privitorului impresiunea, ca și cum ar călători la Neapol, Venetia etc. Privitorul va sta pe coperișul unui vapor și va privi de acolo. De o parte i-se va păre că vede Marsilia, valurile se vor sparge de còstele vaporului, care va lunea leneș pe luciul undulător al mării, adierea prospetului aer îl va lovi în față și din când în când vaporul va trebui să lupte contra furtunei. Va trece norocos înainte și va ajunge cu ziua în Neapol ér în Venetia numai cu nopte. Total va fi numai o ilusiune, pe care un pictor francez se va încerca să o deștepte în mintea privitorilor. El va face nisce picturi mari de câte 15 m., pe cari cu ajutorul unei mașinării le va învîrti repede pe din aintea lor. *Si non è vero. . .*

† **Cas de mórte.** *Demetriū Zdroba*, preot deficient, fost paroch în Panticieū, a repausat la 18 Decembre 1898 în vrîstă de 89 ani, în al 65-lea an al preoției.

În veci amintirea lui!

PARTE ȘTIINȚIFICĂ-LITERARĂ.

Credința vécurilor creștine celor dintâi în fecioria Născătoarei de Dumnezeu.

(Continuare.)

S. Epifaniu firește că încă a sărit intru apărarea trăsăturii de maternitate adevărată a Mariei. Întrebarea lui Isus: „Cine e mama mea șcl.“ el încă o explică tot cam ca Arheia: „Prin această nu s'a lăpădat de mamă-sa, ci a respins rău venita observare a aceluia, care o a insinuat.“¹⁾ Împotriva Manicheilor relevă, că Christos a avut trup, „care s'a născut intru adevăr.“²⁾ și cugetul acesta îl desvâltă apoi mai de parte în mai multe privințe, bună oră: „El a primit trupul intru adevăr de la Maria așa, că și-a format carnea din sfântul pântec de mamă și a luat sufletul omenesc, și rațiunea și toate, cele ce se țin de om, a fără de păcat, le-a împreunat cu sine, cu dumnezeirea sa.“³⁾ „Ără noi zicem atât aceea, că el ca Dumnezeu a venit din cer, cât și aceea, că și în pântecul de mamă al Fecioarei Maria încă a petrecut vremea obișnuită a îngrecării până la întromenirea desvârșită.“⁴⁾ „Christos s'a născut intru adevăr de Maria cea pururea Fecioară, a luat trupul intru adevăr, nu numai la părere, carne intru adevăr, trup intru adevăr cu oșe și nervi și cu toate ale noastre.“⁵⁾

S. Ioan Crisostomul tracteză despre acest obiect în una din omiliile sale asupra Evangheliei după Matei: „Că el (Christos) a purces din trupul Fecioarei, a declarat-o el însuși cu cuvintele „ce s'a născut într'insa“ (Mt. 1, 20), și Paul zice: „făcut din muiere“. „Din muiere“ zice el astupând gura acelor, cari susțineau, că Christos a trecut printr'insa ca prin un fel de canal. Că dacă acesta ar fi așa, atunci el nu ar avé nimica comun cu noi, ci altul ar fi acel trup, nu din massa noastră. Cum ar fi el din rădăcina lui Iesse? Cum ar fi el toégul, ori Fiul omului? Cum flórea? Cum ar fi Maria mama lui? În ce chip ar fi el din semința lui David? Cum ar fi luat el chipul robului? — Că el a purces deci din noi, din massa noastră și din pântecul de mamă al Fecioarei, aceea se vedește din cele zise și din foarte multe altele.“⁶⁾

Cuvintele de la Gal. 4, 4 au dat și sfântului Ieronim prilej de a infrunta pe Doceti. „Băgați bine de samă,“ zice, „el (Apostolul) nu a zis „făcut prin muiere“, pe cum vor Marcion și cele alalte erese, cari în chip fals declară trupul lui Christos de aparent, ci „din muiere“, pentru ca să se credă, nă că el e născut printr'insa, ci dintr'insa.“⁷⁾ Ără unde explică cuvintele lui Isus: „Cine e mama mea șcl.“ acolo s. Ieronim reproduce explicarea sfântului Ambrosiu cu acea deosebire, că amintesce pe ereticii pe nume: „El nu s'a lăpădat deci de mamă-sa, pe cum zic Marcion și Manichei, ca și cum am avé, să credem, că s'a născut de o nălucă, ci a preferit pe Apostolii rudelor sale.“⁸⁾

S. Augustin în sfârșit, care însuși trecuse prin manicheism, combate învățăturile acestuia pe larg. Din combaterea acesta reproducem aci numai părți de acelea, cari apără maternitatea adevărată a Mariei. În cartea sa împotriva lui Faust zice bună oră: S. Scriptură întrégă dovedesce, că Fiul lui Dumnezeu se numesce în tocmăi acela, care se numesce și Fiul lui David pentru chipul său de rob, care l-a primit din Fecioara Maria, din muierea lui Iosif. Se vede acesta limpede din Matei. Căci același, care în 1, 1 din Evangelia după Matei se numesce Fiul lui David, în st. 23 al aceluiași cap se zice Fiul Fecioarei și „Cu noi Dumnezeu“. Acest nume

„Cu noi Dumnezeu“ dóră nu e mai puțin de cât „Fiul lui Dumnezeu“. Tot asemenea înțelege și Paul pe unul și același sub acela, care s'a „făcut din muiere“ (Gal. 4, 4) și a luat „chipul robului“ (Fil. 2, 7), și „carele s'a sculat din morți din semința lui David“. ¹⁾ Aceea, că lui Faust i-se pare absurd, să se închidă Fiul lui Dumnezeu în pântecul unei muieri, vine de acolo, că Manicheii intru mărginirea sa își închipuesc, că catolicii „închid pe Fiul lui Dumnezeu în pântecul de mamă așa, cât el apoi nu ar mai fi și a fără de el, cât el ar fi renunțat la stăpânia preste cer și preste pământ, cât el s'ar fi osebit de Tatăl“. ²⁾ E o concipiare falsă a firii, când Manicheii li-se pare, că de organele de nascere le e alipit óre ce necinstit. El să se gândescă la cuvintele Apostolului (I Cor. 12, 22 urr.), în cari póte, să se cetescă părerea cea corectă despre membrele trupului omenesc. „Cu cât mai virtos nu au avut membrele acelea nimic necinstit la sfânta Fecioară Maria, carea a conceput trupul lui Christos prin credință, și la care membrele acestea nu au servit nici măcar unei conceperii omenesci iertate, ci numai născerii celei dumnezeesdii!“ ³⁾ — Și din cuvintele lui Christos de la nunta cea din Cana (Io. 2, 4): „Ce e mie și ție, muiere?“ încă au făcut Manicheii conclusia, că Maria nu póte, să fie mama lui Christos. S. Augustin arată pe larg falsitatea concluziei acesteia. În demonstrarea acesta numele Mariei se cuprinde cam de douăzeci de ori, cuvintul „mamă“ încă și de mai multe ori. El zice: Același Ioan, cari spune răspunsul acela al lui Christos, dóră numesce pe Maria cu același prilej de două ori mama lui Christos: „era mama lui Isus acolo“ și „a zis mama lui Isus către dînsul“ (Io. 2, 1. 3). Avem numai, să înțelegem răspunsul lui Christos, cum se cade. Cheea la înțelegerea acesta se află în partea a doua a răspunsului: „Încă n'a venit óra mea.“ Isus chiar voise, să facă o minune, așa dară să manifesteze firea sa cea dumnezească, „Ără Maria era mama trupului lui, mama omenirii lui, mama slăbiciunii aceleia, carea o primise el pentru noi“. Isus în partea cea dintâi a răspunsului său o face atentă la aceea, că ea nu are de a face cu firea lui cea dumnezească, în partea a doua arată spre vremea aceea, în care va precumpni firea lui cea omenescă, și în care apoi va concede el și mamei dreptul ei. Acesta e vremea patimilor lui. „Fiind că ea deci nu a fost mama dumnezeirii lui, Ără minunea, ce voia, să o facă, s'a sevârșit prin dumnezeirea lui, de aceea l-a răspuns: „Ce e mie șcl.“, dară nu ai, să cređi, că ești mă lapéd de tine nevoind, să te recunosc de mamă: încă n'a venit óra mea, căci acolo te voi recunosc, când slăbiciunea, a cărei mamă ești tu, va atrna de cruce. Să cercăm, dacă acesta e adevărat. Când Domnul pătimia, — pe cum zice același Evangelist (Io. 19, 25 urr.), care cunoscea pe Maica Domnului și a adus pe scenă pe Maica Domnului și la nunta acesta: Și sta lângă crucea lui Isus mama lui șcl. El recomandă învățelului pe mama, el recomandă pe mama, fiind că avea, să móră mai înainte de mamă-sa și să învieze mai înainte de mórtea mamei sale, el recomandă ca om omului pe om. Acesta a născut-o Maria. Óra acesta sosise acuma.“⁴⁾

Aserțiunea lui Faust, carea am citat-o mai la deal, că Maria nu a fost o pogoritoare a lui David, ci o Levită, a îndemnat pe s. Augustin, să răspundă pe larg și la acesta. Atât după credința Iudeilor, cât și după cea a creștinilor s'a ținut de esența lui Mesia, ca el să se tragă de la David. Originea acesta a lui Isus de la David se accentuează în totă s. Scriptură a L. N. Pe lângă nascerea lui cea fără de tată numai mamă-sa era dovada originii lui celei pămîntesci. Dară Maria nu se numesce nicăiri cu cuvinte esprese fiica lui David, de cum va nu explicăm genealogia lui Isus cea de la Luca așa, pe cum am arătat în introducere. Explicarea acesta bisericii celei vechi nu l-a fost cunoscută; cei vechi priviau și genealogia de la Luca de genealogia lui Iosif în tocmăi ca și pe cea de la Matei și cercau a aplană pe alte căi diferența cea dintre aceste două genealogii. Cel dintâi, care și-a propus-o acesta, a fost cronograful creștin Iuliu Africanul de la începutul vécului al III-lea. Spre a-și rezolvi problema a recurs la supunerea unei căsătorii

¹⁾ Haer. XLII. p. 326. ed. Petav.

²⁾ Haer. LXVI. 87.

³⁾ Haer. XX. p. 47. ed. Petav.

⁴⁾ Haer. XXX. 27.

⁵⁾ Haer. expos. fid. 15.

⁶⁾ Hom. in Mt. 4, 3.

⁷⁾ Comm. in ep. ad. Gal. II. 4.

⁸⁾ In Mt. c. XII.

¹⁾ Contra Faust. XXIII. 7.

²⁾ Ibid. 10.

³⁾ Ibid. XXIX. 4.

⁴⁾ In Evang. Ioann. tract. 9. cap. 2.

leviratică. ¹⁾ După părerea lui Iuliu Africanul Iacob, tatăl lui Iosif de la Matei, și Ili, tatăl lui Iosif de la Luca după esplicarea comună, au fost adevărați frați de la aceeași mamă, dar de la doi tătâni. Ili a murit fără de prunci, și de aceea Iacob în sensul legii (V Moisi 25, 5) a avut, să ridice veduvei lui Ili semința lui. El a generat deci cu ea pe Iosif, dară în numele frate-său, și de aceea Iosif se numește atât fiul lui Iacob, cât și

fiul lui Ili. Istoriograful bisericesc din jumătatea cea dintâi a vécului al IV-lea are părerea: Matei oferă genealogia cea adevărată a lui Iosif, érá Luca oferă altă legendă genealogică, pentru ca să încunjure pe pogoritorii cei păcătoși ai lui David. ²⁾ Nimeni nu află înse în genealogiile acestea vre o alușiune la Maria.

(Va urma.)

¹⁾ Epist. ad Aristid. la Euseb. H. E. I. 7. Cf. Quaest. Euseb. IV. ad Steph. la Ang. Mai sc. vet. n. coll. I. p. 21 urr.

²⁾ Quaest. Euseb. III ad Steph. A. Mai l. c. p. 16 urr.

Tea și Valentina.

(Narațiune după Cav. Giuseppe Cuoghi.)

Pe strada principală a cetății Gaza din Palestina, într'o dimineță de primăvară se îngrămădea cu sgomot popor mult de toate condițiunile, urmând pe un centurion, care însoțit de câți va călăreți se îndrepta spre piață. Sosit acolo centurionul se opri, și lăsând să resune o trîmbiță spre a provoca poporul la tăcere, ceti cu voce chiară următoarele:

„Credinciosul și preamiliostivul împărat Valeriu Diocletian August, care a fost de opt ori consul, — și preafericitul și triumfătorul Maximian Galeriu Cesar poruncește, să se facă o cercetare exactă despre toți aceia, cari aparțin religiei lui Christos: bisericile lor vor fi derivate până la fundament, arse cărțile lor, și ei provocați să sacrifice zeilor imperiului: ér neascultând vor fi dați pe mâna judecătorilor, cari îi vor pedepsi după legi.“

Un murmur profund urmăzează după cetirea edictului. Unul fie care dintre ascultători s'a apucat, să esplice cu vecinul său edictul acela, așa după cum îl tăia capul. Sfârșind cetirea sutașul porni mai de parte, să publice la colțurile stradelor principale legea aceea de sânge.

Într'acea două copile stând în picioare sub vestibulul unei basilici, care se află de o lature a piețului, se uitau tăcute una la alta, și îndată ce s'a împrăștiat mulțimea, cea mai mărișoră zise către soț-sa:

„Fericiti sint cei persecutați, că acelora este împărăția cerurilor.“

„Nu te temi așa dară“, întrebă cea alaltă, „de torturile acelea înfiorătoare de foc, de unghiile de fer, de ferele sălbatice?“

„Mă înfior și eu, sorióră, aducându-mi a minte de chinurile acelea; înse dacă voi fi silită, să am parte de ele, imi voi zice mie însă-mi cu Apostolul Paul „tote le pot cu ajutorul aceluia, care mă întărește.“ Rógă-te pentru mine, scumpa mea, ca în mijlocul acelei lupte, dacă va vrea Domnul, să ajung, să nu-mi lipsescă curajul, până ce nu voi fi dobândit învingerea.“

Și fiind că în pericole ómenii se légă mai strîns unul de altul, copilele se sărutară, și cea mai tină, cu numele Valentina, se întorse la séracaciósă-i locuință, unde petrecea împreună cu mamă-sa, o veduvă sermană și încărcată de copii. Locuința lor era una din cele mai slabe quartire din cetate.

Timp mai mult de două vécuri familia acésta, care se trăgea de la unul din primii

creștini, și-a întărit mai de multe ori cu sânge credința. În chipul acesta înse membrii familiei s'au împutinat așa de tare, în cât n'a mai rămas de cât cele două femei: Valentina și mamă-sa. De și se susțineau din lucrul mânilor, nu-și ultau de a servi în pace Dumnezeu din Vifaim și de pe Calvaria, așteptând sosirea morții ca secerătoriul, care sosind sara își așteptă plata pentru osteneța zilei.

Și sciind că deprinderea iubirii și a milei e una dintre celea mai frumoșe virtuți, slugia de aprópelui, fără de a ține samă de era păgâni ori creștini, dând o atențiune deosebită sfinților mărturisitori, gloria și podoba bisericii lui Isus Christos.

Dintre toate persecuțiunile câte se porniră asupra bisericii, póte nici una nu era, să o împodobescă cu atâta glorie, ca acésta de sub Diocletian, ori pentru numărul victimilor ilústre, ori pentru sélbătăcia și varietatea chinurilor suferite. Mii dintre cei mai distinși episcopi, preoți, scriitori, apoligisti, oficiali, ostași, fecióre și matróné, ómenii din fie care clasă a societății protestaú cu sângele lor contra societății păgâne, carea cu pași grabnici se apropia de mormint. Sângele lui Isus Christos clocotia mai cu putere ca ori când în vinele misticului trup al bisericii spre a se vërșa în șuvoie pe pămîntul tuturor cetăților din imperiu, ca să le curețe de spurcăciunea idololatriei. Multe din cetățile acestea locuite aprópe numai de creștini, au rămas pustii: în ele vedeai mulțime de martiri, cari iesind ciungăriți și aprópe morți din pretorii, ori din templele zeilor, erau aruncați ca să-și vedă mortea cu ochii în minele de la Sidon și pólele Libanului. Ér cei, cari scăpaú de persecuțiune nu se arétau mai puțin, vrednici de cununa martiriului prin deprinderea eroică a dragostii creștinesci față cu deaprópele. Era ceva mișcător a vedé, cum bătrâni, junii, copii se adunaú în jurul martirilor generosi, cum îi urmăriaú până și la tribunale spre a asculta cuvintele lor și a le lăsa ca moștenire posterității; cum se viraú până chiar și în fundul temnițelor, ca să le lege ranele, ce brásdaú de toate părțile gloriósele lor membre și spre a-i mângăia cu iubirea și ajutóarele religiunii. Era ceva de admirat a-i vedé, cum se adunaú cu grămada la locurile de suferințe și cum, chiar și sub ochii lictorilor, adunaú cu cârpe sângele ce curgea pe pămînt, și cum spélaú cu reverință cadavrele ciungărite și membrele ori ósele arse ale martirilor, spre a le depune cu onóre în mormint.

Valentina cu totul era dedicată la acelea lucruri de pietate după esemplul ilústrelor patriciane Pudentiana, Domitilla și

Priscilla. Într'o dimineță de o dată auzi, că o fecióră numită Tea a fost condusă la tribunalul proconsulului Firmilian, din cauză, că o aflară cetind cărțile sfințe într'o adunare de creștini, cari se mângăiaú împrumutat în suferințele lor și ale bisericii. Mișcată de un impuls intern, ea se duce acolo. De cea ce vede se înfóră. În fecióra, care era întinsă pe masa de tortură, și din a cărei rane deschise țigăia sângele, recunoscu pe aceea, carea o încurajase la martiriú în ziua proclamării edictului, — era Tea.

Mișcată și înfiorată de acésta privelesce și cu atât mai mult, că carnificele, la un semn dat de proconsul, se întórcea cu instrumentele sale preste ranele deja deschise ale sermanei, Valentina strigă de o dată: „dar până când vei continua cu torturarea surorii mele?“

La o întrebare așa de cutezătoare și neasceptată Firmilian ferbea de mânie. Făcând semn la lictori, aceștia aduseră cu puterea pe Valentina înaintea lui. Firmilian ședea pe scaunul său de fildeș și avea lângă sine o statuă a lui Joe, înaintea căreia era un scaun de bronz cu trei picioare, pe care era tãmăerul.

„Cugetă-te și sacrifică“, zise judecătorul cu o voce înspălmântătoare.

„Nici o dată!“ — răspuse tinera.

„Pune-i tãmăe în mână, și dacă va refusa de-a tãmăia, légă-o pe masa de tortură.“

Valentina luând tãmăia o aruncă la pămînt și o calcă în picioare, și după ce doi lictori prinđându-o se trudiaú, să o facă, ca să ingenunche înaintea zenului, ea smulgându-se din mânilor lor, lovi statua, carea mai întâi s'a clătinat, apoi a cădút cu sgomot sfărmandu-se în bucățele.

„Așa mi te porți tină obrasnică“, strigă Firmilian; „voi vedé, dacă Christosul téeu va veni, să te scótă din mânilor mele.“

Neînfricata tină e legată pe masa de tortură și e sfărțită cu un peptene de fer. Dar ea cu față senină privesce spre ceriú așa în cât proconsulul, vedénd că nu are ce să facă la nisce femei debile, le-a condamnat la foc pe amîndoué.

Ast fel împreunate, Valentina și Tea, sóte în lupta generósă, au dobândit de împreună laurii învingerii, cu cari s'au prezentat înaintea tronului mirelui iubit spre a primi răsplata vecnică.

Economie.

Mijloc sigur în potriua cloșanilor. Să se topescă câtran în apă ferbinte, și lichidul ast fel dobândit să se verse în găurile făcute de cloșani. În totă gaură să se verse cam 2—3 litre. Succesul e sigur.

Leac în 'contra păduchilor de vite. Iarna se întâmplă a dese ori, că vitele cornute mai mărunt se umplu de păduchi. Asta provine tot de una de acolo, că nu se curăță bine vitele cu țesala și peria, și că grajdul e prea cald, umed, neventilat și necurățit. Așa dară curățenia e leacul cel mai sigur, care din capul locului împiedică dezvoltarea păduchilor. Dacă înse cu toate acestea s'ar ivi păduchii, se recomandă curățirea vitelor cu perii muiate în soluțiune de creolin ori de lysol de 3%, numai trebuie băgat de samă apoi, ca vitele să nu se recască.

Bibliografie.

A apărut:

„Revista Ilustrată“ Nr. 1 cu următorii sumarii: După legea cea mai înaltă. O istorie de C. E. Franzos. — Cântec. Poesiă de G. Coșbuc. — Ornate (Odajdele) preoților idololatri. Tipuri de S. P. Simon. — Când te ved. Poesiă de Nișu. — Din propria ei putere. Novelă de G. Simu. *Biserica și școala.* Școala gr. cat. din Pincic săsesc. de Pincicanul. — Papa Leo al X-lea. Date istorice de I. Mărginean. *Din Albumul nostru.* Schițe biografice. Carmen Sylva. — Alexandru Szilasi. — Ioan Mărginean. — Toma Gălătariu. *Țeranii nostri.* Doine populare. — Cronica lunară. Bibliografie. — Glume. Găcituri. Posta redacțiunii. *Ilustrațiuni:* Papa Leo. — Școala din Pincic. — Carmen Sylva. — Alexandru Szilasi. — Ioan Mărginean. — Toma Gălătariu. — Un bătrân Șoimușan zicând din fier. — Statua lui Hentzi. — Înaintea tribunalului.

„Flóre albastră“ e titlul unei reviste literare săptămânale, ce apare la București, redactată mai ales de tineri. Cu multă bucurie am constatat număr de număr tendința sănătoasă, în care e redactată această revistă, luptând împotriva naturalismului și ateismului în literatură și artă. Numărul 14 primit zilele acestea are următorii cuprins: Logodnicile (poesie) de D. Nănu. — Adevărata artă, de Al. Antemireanu. — La ôste (poesie) de C. Sandu. — Obuzul (nuvelă) de I. A. Bassarabescu. — *Caetul meu:* Evoluția beției, de Mad. — Eugăciune (poesie) de Naia. — Note din călătorie, de S. Voinea. — Jacinta, de Stans. — Nimfele (după Heine) de St. O. Iosif. — Somațiune, de Coriolis. — Stoian (schiță) de C. Răsvan. — Calamburomania, de Toma Florescu. — Teatru. Pictură, etc. de Thalia. — Musicanți celebri, de O. St. — Un avocat (schiță) de T. F. — Revista cărților, Glumele noastre, Ecourile. Posta Redacției etc. O recomandăm cetitorilor noștri, costă 10 lei, cari sînt a se trimite la adresa C. Sandu, București Pasagiul Villacros 2.

„Fôea pentru toți“ Nrul 1 (109) cu următorii cuprins: Fluturi (poesie) de G. Cr. Cair. — Iubita mea (poesie) de Flor. I. Becescu. — De anul nou de Dumitru Stăncescu. — Din amurgul vieții, de D. Stăncescu. — Igiena, Credințe populare, Gândiri, Nebunia alcoolică, Limbajul petrilor, Glume. Pe malul Raiului, De la schit, continuare din romanul „Aventurile colonelului Gerard“, Tribuna tinerimii și numeroase ilustrațiuni. Redacția și Administrația: București, str. Rotarilor 17. Abonamentul pe an e 5 fl.

A apărut în editura „Unirii“:

Ben Hur

sau

Zilele lui Mesia
de Lewis Wallace.

Traducere.

Tom. I. broș. 75 cr.
Tom. II. broș. 70 cr.

Zarandul și Munții apuseni ai Transilvaniei, descriere de Silvestru Moldovan, cu 9 ilustrațiuni și o schiță. Sibiu 1898. Prețul 1 fl. 8° mic XIX+302.

Niculae Brânzeu: Școlile din Blaș. Studiu istoric, Sibiu 1898. XI+174, prețul 1 fl.

Manual de Psihologie și Logică pentru clasa VIII a școlilor medie edat de Dr Vasile Hossu. Blaș. Tipografia seminarului archidieceșan. 1898. Prețul broș. 1 fl. 20 cr.

Jertfa creștinilor. Comentariu al liturgiilor bisericii grecești compus de Dr Victor Szmigelski. Tomul I. Introducere dogmatică. Cu aprobarea Prea-veneratului Ordinariat mitropolitan de Alba Iulia și Făgăraș. Blaș 1897. Tipografia seminarului archidieceșan. Pag. 230 în 8. Prețul 1 fl. 5 cr. sau 2 lei 20 bani. Editura auctorului.

Opul e dedicat *Escelenței Sale Prea-sfîntitului Domn Michail Pavel episcop de Oradea mare.*

Venitul curat va fi contribuire la un fond provincial de salarisare a preoților și învățătorilor.

„Opul acesta pôte fi de folos tuturor credincioșilor noștri, dar mai virtos Veneratului Cler archidieceșan, căruia și chemarea sa sublimă îl impune datorința strictă de a studia mai adânc misteriiile sfîntei noastre religii. De aceea recomandăm acest op cu totă căldura spre a se procura pentru toate bibliotecile districtelor protopopesci și pentru cele parohiale, ori unde este cu putință. Asemenea recomandăm Veneratului Cler, să răspîndescă această carte în cercurile cât mai largi ale credincioșilor noștri.“

Blaș din ședința consistorială ținută în 14 Decembre 1897.

La tipografia seminarială se află de vîndare:

Legile politico-bisericesci din 1894 și 1895

împreună cu respectivele ordinațiuni ministeriale, traduse, edate și comentate la ordinul Prea-veneratului Consistor mitropolitan de Alba Iulia și Făgăraș. Prețul unui exemplar broșurat e 1 fl. 20 cr. v. a. + pentru porto 10 cr.

Credem, că nu mai e lipsă, ca să atragem atențiunea clerului nostru asupra acestui op. Fără de cartea această nici un preot nu pôte, să se acomodeze în deosebitele sale agende, după-ce prin legile politico-bisericesci s'au schimbat toate raporturile de drept privitor la căsătorie. Tocmai de aceea credem, că nu va fi oficiu preotes, din care să lipsească această carte, în care se află toate cele, de câte are trebuință preotul în urma situațiunii nouă create prin legile aceste.

Posta Redacțiunii. Dlu C. în T. Vê implinim bucurios cererea, numai și DVôstră să impliniți promisiunea, fără de a mai aștepta recercarea noastră. Numărul din anul acesta Vi-s'au espedat toți, cercați la postă. — On. D. T. D. în V. Am dispus, să Vi-se trimită celea reclamate. — On. I. S. în C. Se va face conform cererii DVôstră. — On. S. P. în B. S'au luat dispoziții, ca fôea să Vê mîergă regulat. — M. On. D. G. H. în Gh. Unii numărul Vi-s'au și espedat, cel alaltă am dispus, să se caute. Anul I și II nu-l mai avem complet. Dacă doriți, Vê sta la dispoziție, pentru prețul ce a-ți oferit.

Editor și redactor răspundător:

Dr Vasile Suciu.

(1) 3—3

Pe anul 1899 va apăre numai una singură edițiune (nu două ca până acum) din

„Revista Ilustrată“

fôe enciclopedică literară în mărime de 2 côle de tipariu, plus o învățitoare elegantă și va costa pentru Austro-Ungaria 6 fl., — pentru România și străinătate 17 fr.

Din „Revista Ilustrată“ de pe anul I. mai avem unele esemplare complete și le vindem cu un scădămînt de 10% de la prețul lor. De asemenea avem un mare număr de ilustrațiuni și portrete de interes național, executate pe carton de lux fôrte frumos — o adevărată podôbă pentru casa fie căru Român și vindem bucata numai cu 25 cr. v. a.

Abonamentele se primesc numai pe un an întreg anticipativ solvite.

Colectanții primesc tot al 6-lea esemplar gratis.

Manuscrisele și banii de prenumerațiune sînt a se trimite la administrațiunea „Revistei Ilustrate“ în Sajó-Solymos, u. p. Nagy-Sajó.

(3) 1—1

Convocare.

„Ulpiana“ institut de credit și economii ca societate pe acțiuni în Grădișce își va ține adunarea generală ordinară Marti, la 7 Februar n. cu începutul la 10 ôre a. m. în localul institutului în Grădișce, la care acționarii sînt invitați a lua parte în persoană sau prin delegați.

Program:

1. Raportul direcțiunii și comisiunii de supraveghiere, proiectul despre împărțirea profitului curat și darea absoluturului.
2. Alegerea direcțiunii.
3. Alegerea comisiunii de supraveghiere.
4. Statorirea salarelor și marcelor de presentă pro a. 1899.
5. Diverse propuneri.

Din ședința consiliului administrativ ținută la 16 Ianuarie 1899.

Direcțiunea.

§. 33. din statutele institutului.

În adunarea generală numai acei acționari pot participa, cari cel puțin cu 1/2 ôră înaintea adunării generale își au depus pe lângă revers la cassa institutului acțiunile sale respective și ale plenipotențatorilor lor împreună cu plenipotența.

Bilanțul original e pus la dispoziția acționarilor în birou la ôrele oficiose.